

Zienswijze Denktank Gasverlaters op concept Wetsvoorstel Energiewet (versie internetconsultatie 17 december 2020)

Arnhem, 7 februari 2021

L.S.

Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om onze zienswijze te delen m.b.t. het concept Wetsvoorstel Energiewet (versie internetconsultatie 17 december 2020).

Vooraf lichten we onze achtergrond kort toe. Als groep consumenten c.q. netgebruikers hebben we met elkaar gemeen dat we individueel en collectief invulling willen geven aan de transitie naar een maatschappij zonder fossiele brandstoffen als aardgas. Een groot deel van ons is geen afnemer meer van gas, en heeft de gaskraan dicht zitten. Soms is die ook afgesloten of verwijderd op initiatief van de netbeheerder, maar meestal niet. Een klein deel van ons is nog aangesloten en neemt nog (beperkt) gas af.

Onze groep heeft de afgelopen jaren, via het online platform Tweakers¹, een aanzienlijke expertise opgebouwd op dit onderwerp, mede door onze talloze individuele interacties met de verschillende regionale netbeheerders. We kwalificeren onszelf daarom inmiddels als denktank, die in opbouwende zin wil -en kan- meedenken over de geëigende interpretatie van wet- en regelgeving rondom bekostiging van ontkoppeling van het gasnet en eventuele alternatieven daarvoor. Onze zienswijze concentreert zich dan ook op dat punt in het concept.

1. Algemene opmerkingen ten aanzien van de gebruikte definities

In artikel 1.1 begripsbepalingen wordt een aantal definities gegeven, dat in combinatie met de tekst van de Memorie van Toelichting niet tot volledige duidelijkheid leidt.

Wij lichten de volgende definities eruit:

- a. **aangeslotene**: ieder die feitelijk beschikt over een of meer aansluitingen;
- b. **afnemer**: eindafnemer of grootafnemer; [art 2, onderdeel 1, RI 2019/944]
- c. **eindafnemer**: natuurlijke persoon of rechtspersoon die is aangesloten op het systeem en elektriciteit of gas koopt voor eigen gebruik; [art 2, onderdeel 3, RI 2019/944]
- d. **huishoudelijke eindafnemer**: natuurlijke persoon die is aangesloten op het systeem en elektriciteit of gas koopt voor eigen huishoudelijk gebruik; [art 2, onderdeel 4, RI 2019/944, en 2, onderdeel 25, RI 2009/73]

1. Allereerst is het ons onduidelijk waarom er minstens vier varianten nodig zijn om grofweg dezelfde persoon aan te duiden. Dat aantal wordt nog groter door het gebruik van varianten als *'degene die de aansluiting in gebruik heeft gekregen'* (op pagina 91 van de MvT).

1) https://gathering.tweakers.net/forum/list_messages/1951574/0

2. De definitie van ‘aangeslotene’ is niet eenduidig, en dat is ook al het geval in de huidige Gaswet. Het werkwoord ‘beschikken’ kan namelijk twee dingen betekenen:

- iemand kan beslissen over iets
- iemand heeft de mogelijkheid gebruik te maken van iets (heeft de beschikking over)

Die dubbelzinnigheid wreekt zich o.a. in situaties waarin een onroerend goed met een fysieke aansluiting wordt gehuurd en bewoond door een huurder. Onduidelijk is dan of de huurder of de eigenaar/verhuurder van het pand ‘beschikt’ over de aansluiting, en derhalve als ‘aangeslotene’ moet worden beschouwd. De dubbelzinnigheid wreekt zich ook in situaties waarin er meerdere bewoners zijn in een onroerend goed met een gasaansluiting, en de ‘aangeslotene’ als rechtspersoon wordt aangesproken. In zulke gevallen is onduidelijk naar welke natuurlijke persoon de term verwijst. Daarnaast is de vraag of iemand daadwerkelijk vrij kan beschikken (in de zin van gebruik kunnen maken van) over een aansluiting als daaromtrent geen (aansluit- en transport)overeenkomst is afgesloten. Juridisch gesproken kan zo iemand op dat moment geen gebruik maken van die aansluiting, maar materieel gesproken natuurlijk wel (maar dan zou er sprake zijn van energiediefstal).

3. In de definities van ‘eindafnemer’ en ‘huishoudelijke eindafnemer’ wordt gesproken over een natuurlijke persoon of rechtspersoon ‘die is aangesloten’, maar zulke personen zijn natuurlijk zelf nooit (fysiek) ‘aangesloten’. Dat is hun huis, of hun bedrijf.

4. Zoals aangegeven wordt in de Memorie van Toelichting op pagina 91 weer een ander (niet gedefinieerd) verwant begrip geïntroduceerd:

“De TSB of DSB² heeft op grond van dit voorschrift de taak om een aansluiting op kosten van degene die de aansluiting in gebruik heeft gekregen af te sluiten.”

Wie wordt hier bedoeld met ‘degene die de aansluiting in gebruik heeft gekregen’:

- een perceeleigenaar?
- een bewoner?
- de bewoners?
- een aangeslotene?
- een (huishoudelijke) eindafnemer (met actief energiecontract)?
- een voormalige (huishoudelijke) eindafnemer?
- degene die de aansluiting ooit heeft aangevraagd?

Het is ons volstrekt onduidelijk.

5. Daarnaast is onduidelijk wat ‘in gebruik krijgen’ precies betekent. Gebeurt dat zodra je als koper of huurder een pand betreft dat is voorzien van een gasaansluiting, of gebeurt dat pas bij het aangaan van een civielrechtelijke verbintenis tussen DSB enerzijds en huurder/eigenaar anderzijds bijvoorbeeld in de vorm van de Aansluit- en Transportovereenkomst (ATO), die namens eindafnemers stilzwijgend door de energieleverancier wordt afgesloten bij het aangaan van een leveringscontract voor energie? Het laatste ligt voor de hand, omdat pas dan gebruik kan worden gemaakt van de aansluiting, maar de tekst is hier niet duidelijk over.

6. In het concept-wetsvoorstel wordt het begrip eindafnemer niet eenduidig gebruikt. Zo rept artikel 3.4.11 lid 2 onder a bijvoorbeeld over “*de aangeslotene een eindafnemer is en geen leveringsovereenkomst met een leverancier heeft als bedoeld in artikel 2.1.1.*” De definitie van een eindafnemer in 1.1 omvat echter juist ook dat deze “*elektriciteit of gas koopt voor eigen gebruik;*”. Elektriciteit of gas kopen mag die eindafnemer echter alleen maar als er een leveringsovereenkomst is. Een eindafnemer kan dus per definitie niet bestaan zonder leveringsovereenkomst.

² TSB: TransmissieSysteemBeheerder; DSB: DistributieSysteemBeheerder

2. Opmerkingen ten aanzien van wettelijk opgedragen taken

7. In het concept-wetsvoorstel wordt het afsluiten én het verwijderen van aansluitingen in alle gevallen tot de kerntaak van een TSB of DSB gerekend, dus ook in gevallen dat een verzoek daartoe ontbreekt. Bijgevolg worden de kosten voor het uitvoeren van die beide taken opgenomen in de tarieven, en daarmee in rekening gebracht alle aangeslotenen (conform 3.8.1 lid 4).

Volgens artikel 3.8.2. lid 2 mogen die tarieven echter niet dubbel worden vergoed:

“De tarieven zijn transparant, niet-discriminerend en reflecteren de kosten van de transmissie- of distributiesysteembeheerder in verband met het uitvoeren van taken als bedoeld in artikel 3.8.1, eerste lid, voor zover deze kosten efficiënt zijn en niet dubbel worden vergoed.”

Dat lijkt strijdig met de tekst in de Memorie van toelichting waar op p.91 staat vermeld dat afsluiting plaatsvindt op kosten van degene die de aansluiting in gebruik heeft gekregen.

“In hetzelfde artikel [3.4.11] zijn eveneens nieuwe voorschriften opgenomen rond het afsluiten en verwijderen van aansluitingen. De TSB of DSB heeft op grond van dit voorschrift de taak om een aansluiting op kosten van degene die de aansluiting in gebruik heeft gekregen af te sluiten. Dit kan slechts in een beperkt aantal gevallen, namelijk wanneer de afnemer de voorwaarden voor het in gebruik geven van de aansluiting niet naleeft, het in gebruik geven van de aansluiting is beëindigd en het opnieuw in gebruik geven van de aansluiting niet binnen afzienbare tijd wordt voorzien of wanneer dit noodzakelijk is vanwege de veiligheid”

Hier lijkt dus sprake van dubbel vergoeden: via de tarieven bij de aangeslotenen, en via een aparte rekening bij de degene die de aansluiting in gebruik heeft gekregen, maar na afsluiting geen aangeslotene meer is.

8. Gerelateerd aan het vorige punt: hoewel de MvT op p.91 spreekt over kosten bij afsluiting staat in het daar besproken artikel 3.4.11 niets over die kosten. Als het werkelijk zo moet worden, dat de kosten voor afsluiting in rekening worden gebracht “bij degene die de aansluiting in gebruik heeft gekregen” dat zou dat volstrekt helder in de wettekst zichtbaar moeten worden gemaakt. De MvT zou bovendien duidelijk moeten maken of het echt alleen om kosten bij afsluiting gaat, of ook om kosten bij verwijdering van de aansluiting.

9. Bovendien is dan van belang duidelijk te maken wie wordt bedoeld met “degene die de aansluiting in gebruik heeft gekregen” en wat precies wordt bedoeld met “in gebruik gekregen”:

- Welke natuurlijke of rechtspersoon is dat dan, en op grond van welke civielrechtelijke of wettelijke relatie ontstaat er dan een betalingsverplichting voor deze persoon?
- Wat gebeurt er als de laatste gebruiker is verhuisd en de nieuwe bewoner geen gasleveringscontract neemt omdat hij/zij geen gas gaat gebruiken? Kan de DSB in de praktijk dan wel non-discriminatoir handelen als de laatste gebruiker allang vertrokken is?

10. De geciteerde tekst uit de MvT op pagina 91 roept meer vragen op:

- a. De zinsnede “Dit kan slechts in een beperkt aantal gevallen...” suggereert dat afsluiting in een aantal specifieke en uitzonderlijke situaties plaats kan vinden. Te verwachten is echter dat vele tien-/honderdduizenden gasgebruikers op de korte en middellange termijn hun gasleveringscontract gaan opzeggen omdat ze geen gas meer gebruiken. Dit aspect verdient derhalve een veel doordachter wettelijk kader in een volgende versie van het wetsvoorstel, gezien deze te verwachten transitie. Nu lijkt dit artikel immers geschreven vanuit de veronderstelling dat dit incidenten blijven.

- b. Wie bepaalt wat “binnen afzienbare tijd” is? Wat als DSB en aangeslotene het hierover oneens zijn?
- c. Ten aanzien van veiligheid specificeert het Wetsvoorstel die noodzaak niet; het kan toch niet zo zijn dat als de DSB roept “veiligheid”, dat dan afsluiting op kosten van “degene die de aansluiting in gebruik heeft gekregen” volgt. Hier zou een onafhankelijke toetsing op zijn plaats zijn, evenals heldere criteria/voorwaarden vooraf.
- d. Wat wordt in de geciteerde tekst concreet verstaan onder “af [te] sluiten”? Verzegelen, een slotje, eenzijdig afkoppelen, tweezijdig afkoppelen en drukloos maken, of volledig verwijderen van de aansluiting?

11. De positie van huurders verdient aparte aandacht in de Energiewet, mede in het licht van onze eerdere opmerkingen over de dubbelzinnigheid van het begrip aangeslotene. Huurders zijn veelal contractueel verplicht om het gehuurde weer op te leveren in de oorspronkelijke staat, dus inclusief de gasaansluiting. Mocht de DSB op basis van de voorliggende versie of komende versies van het wetsvoorstel aansluitingen op eigen initiatief mogen verwijderen, dan zal de huurder bij vertrek uit haar huis tegen hoge kosten moeten laten heraansluiten. Het alternatief is dat de huurder tot haar vertrek doorbetaalt voor een gasaansluiting die niet meer wordt gebruikt. Dit werpt dus een stevige financiële belemmering op voor huurders om definitief van het gas af te gaan, wat indruist tegen de geest van het Klimaatakkoord.

12. Dwingend Europees consumentenrecht verzet zich tegen het opwerpen van belemmeringen voor het beëindigen van overeenkomsten. Het in rekening brengen van kosten voor afsluiting (of eventueel ook verwijdering) van de aansluiting na beëindiging van de overeenkomst tussen de aangeslotene / eindafnemer en de DSB (zoals gesuggereerd op p.91 van de MvT) werpt een serieuze financiële drempel op, die strijdig is met dat dwingend Europees consumentenrecht.

Samenvattend: Het in rekening brengen van kosten voor afsluiting bij “degene die de aansluiting in gebruik heeft gekregen” is juridisch niet helder, omdat de bedoelde (rechts)persoon niet eenduidig is. Bovendien druist dit in tegen dwingend Europees consumentenrecht ten aanzien van belemmeringen in opzeggingsbevoegdheid. Tot slot lijkt sprake te zijn van een dubbele vergoeding voor het afsluiten/verwijderen (via netbeheertarieven én via een aparte factuur).

3. Opmerkingen ten aanzien van gedegen financieel beheer.

13. Artikel 3.5.10 lid 2 van het concept-wetsvoorstel geeft aan dat “bij ministeriële regeling [...] regels [kunnen] worden gesteld omtrent een *goed financieel beheer* van een transmissie- of distributiesysteembeheerder.”

In de Memorie van Toelichting (§ 6.2.4) wordt daarnaast aangegeven dat “daar waar de TSB of de DSB de wettelijk opgedragen werkzaamheden uitvoert, [...] dat [geschiedt] binnen het privaatrechtelijke domein en [...] zij *vergelijkbaar [zijn] met reguliere bedrijven*.”

TSB en DSB dienen dus net als “gewone” bedrijven te borgen, dat er voor te voorziene uitgaven in de toekomst voldoende reserves worden opgebouwd.

Een voorbeeld van dergelijke toekomstige uitgaven zijn kosten ten behoeve van vervangingen. In het huidige periodieke aansluittarief is een deel bestemd voor de lopende kosten van beheer en onderhoud, en een ander deel ter reservering voor o.a. toekomstige vervangingen (waarbij doorgaans eerst de bestaande leidingen worden verwijderd). Alle (huishoudelijke) eindgebruikers dragen dus nu al bij aan die pot met reserveringen; sommige al decennialang.

Op het moment dat bestaande gasinfrastructuur overbodig wordt en voorzienbaar niet meer zal worden gebruikt voor transport van alternatieve gassen (groen gas of waterstof etc), kunnen die opgebouwde reserves – in ieder geval voor een deel - worden aangewend voor verwijdering. Immers: vervanging zal dan niet meer aan de orde komen, dus de daardoor vrijvallende reserves kunnen

worden aangewend voor verwijderingen. Daarnaast is het slechts verwijderen van aansluitingen goedkoper dan vervanging (verwijderen van de oude aansluiting én een nieuwe aansluiting aanleggen). Het kan dus niet zo zijn dat (huishoudelijke) eindgebruikers die al jaren hebben meebetaald aan de opgebouwde reserves, vervolgens nogmaals het volle pond voor verwijdering zouden moeten betalen. Daarmee dreigt opnieuw het dubbel vergoeden van kosten richting TSB of DSB.

We pleiten daarom voor waarborgen in de Energiewet dat decennialang opgebouwde reserveringen voor vervanging e.d. worden ingezet voor de transitie naar aardgasloze wijken en huizen.

14. Tenslotte zij opgemerkt, dat het wetsvoorstel geen enkele prikkel bevat voor TSB of DSB om maximaal te streven naar planmatige, projectmatige en collectieve (bijvoorbeeld wijkgerichte) verwijdering van overbodig geraakt infra.

Dat laatste is immers evident goedkoper dan verwijderen op individuele basis.

De kosten worden in het wetsvoorstel gemakshalve afgewenteld op alle aangeslotenen, danwel de individuele (huishoudelijke) eindgebruiker, dus TSB of DSB krijgt ze toch wel vergoed. Een gemiste kans in het licht van de energietransitie.

15. Wij dringen er bij de minister op aan om rond dit aspect veel meer werk te maken van een maatschappelijk gesproken efficiënte manier van omgaan met versneld afgeschreven *assets* als gasaansluitingen, en de DSB's geen carte blanche te geven voor het in rekening brengen van onnodig hoge kosten voor inefficiënte werkzaamheden. DSB's dienen tot efficiënt en doelmatig handelen geprikkeld te worden via wet en regelgeving. In de bijlage hebben we de contouren geschetst van een opzet die een dergelijke prikkel wel tot stand kan brengen.

4. Tot slot

In de voorliggende paragrafen hebben wij onze standpunten onderbouwd en voorzien van suggesties voor aanpassing van het concept wetsontwerp.

Een nadere uitwerking van een voorstel tot stelselwijziging van de bekostiging van de energietransitie treft u in bijlage 1. (*Bijlage 1. Alternatieve wijze van bekostigen om Nederland breed gasloos te maken*). In het geval u van mening bent dat de inhoud van deze bijlage voldoende relevantie heeft, maar om u moverende redenen niet kan worden ingekaderd in deze internetconsultatie, verzoeken wij u ons dit te berichten, zodat wij de bijlage via een gepaster kanaal onder de aandacht kunnen brengen.

Als denktank gasverlaters stellen wij ons daarmee constructief op. Wij begrijpen de verschillende aanzienlijke financiële implicaties die gemoeid zijn met een massale ontkoppeling van het gasnet, zowel voor de DSB's als voor de aandeelhouders, veelal lagere overheden.

Kernbegrippen voor ons om de maatschappelijk financiële impact te verlagen zijn allereerst efficiëntie en vervolgens evenwichtige verdeling van de kosten. Indien gewenst zijn we bereid deze zienswijze mondeling toe te lichten.

Onder herhaalde dank voor de gelegenheid tot inbreng voor deze internetconsultatie,

Hoogachtend,

Rien Boone (Arnhem), Bram Bos (Amsterdam), Jeroen Eeuwes (Amersfoort), Hans Muijderman (Nijmegen) en Jeroen Regtuijt (Hoge Hexel).

Mede namens 43 medeondertekenaars die deze zienswijze onderschrijven (zie bijlage 2)

Bijlagen:

1. *Alternatieve wijze van bekostigen om Nederland breed gasloos te maken*
2. *Lijst van medeondertekenaars*

Bijlage I Alternatieve wijze van bekostigen om Nederland breed gasloos te maken.

Inleiding

Op 23 november 2020 is het ontwerp *codebesluit verwijderkosten gasaansluiting* (ACM/UIT/542181; Zaaknummer: ACM/19/036066), in de Staatscourant gepubliceerd, waarin een voorstel tot wijziging van de Tarievcodes Gas wordt gedaan. Daarin wordt voorgesteld, om – tijdelijk - de kosten die gemoeid zijn met het verwijderen van gasaansluitingen die voorzienbaar niet meer gebruikt gaan worden in het periodieke aansluittarief op te nemen.

Dat is voorlopig een oplossing om te voorkomen, dat gasverlaters worden geremd in hun ambitie minder fossiele brandstoffen te gebruiken.

Op de langere termijn gaat dat knellen: een steeds kleinere groep van gasverbruikers zou dan via het periodieke aansluittarief die kosten moeten opbrengen. Er zal dus een andere, meer structurele oplossing moeten komen.

Daarbij is het onwenselijk dat elke gasverbruiker individueel volledig voor die kosten zou moeten opdraaien. Immers: in het huidige periodieke aansluittarief wordt door alle gasgebruikers al meebetaald voor beheer, onderhoud en -daar waar nodig- vervanging van de bestaande gasinfrastructuur – inclusief de verwijdering van de ‘oude’ gasleiding.

De netbeheerders hebben dus voor hun gasaansluitingen al jaren (soms tientallen jaren) inkomsten ontvangen waarvan een gedeelte gereserveerd is/had moeten zijn voor vervanging.

Daar waar gasaansluitingen definitief verwijderd moeten gaan worden, hoeft vervanging niet meer plaats te vinden. De daarvoor gereserveerde bedragen kunnen dus worden aangewend voor verwijdering i.p.v. vervanging.

Deze – door ons veronderstelde - reservering is natuurlijk een idealisering van de werkelijkheid, zo vrezen wij. Het lijkt er sterk op, dat de netbeheerders er de voorkeur aan hebben gegeven hun winsten voor een deel niet te reserveren, maar uit te keren in de vorm van dividend aan hun aandeelhouders (zijnde overheden). Uit de jaarcijfers van afgelopen jaren blijkt dat alle netbeheerders jaarlijks (forse) winsten boeken en soms zelf overgingen tot uitkeren van superdividend aan aandeelhouders.

Daarbij twee opmerkingen:

1. Op dit moment draagt elke gasgebruiker via het periodieke aansluittarief bij aan de winst van zijn netbeheerder. Die winst wordt voor een deel uitgekeerd aan de aandeelhouders. Maar lang niet altijd is de gemeente waar een individuele gasgebruiker woont ook aandeelhouder van de betreffende netbeheerder. Er vindt dus vermogensoverdracht plaats tussen gasgebruikers die in dorpen/ steden wonen die geen aandeelhouder zijn, naar dorpen/steden die wel aandeelhouder zijn. Die laatste kunnen daarmee bijvoorbeeld de OZB voor hun burgers lager houden. Ongewenst.
2. Aandeelhouders krijgen voor het inbrengen van kapitaal in een onderneming een vergoeding in de vorm van dividend. Nu zijn echter de netbeheerders monopolist en kunnen vrijwel niet failliet gaan. Logischerwijs zou het dividend dat wordt uitgekeerd in redelijke verhouding moeten staan tot het rendement dat op vrijwel risicoloze beleggingen is te behalen, zoals bijvoorbeeld Nederlandse staatsobligaties met een looptijd van tien jaar of langer. Dan kom je toch echt niet hoger uit dan een percentage van 1%. Er kan dus wel wat af van de huidige dividenden.

Schets van het alternatief, met de volgende uitgangspunten:

- We kiezen voor een hoog-over benadering, waarbij geen rekening wordt gehouden met inflatie en rentestanden.
- We hebben dertig jaar de tijd om de kosten voor verwijdering op te brengen; per jaar wordt 1/30e deel van de gasaansluitingen verwijderd;
- Het tarief voor individueel volledig verwijderen bedraagt op moment van schrijven gemiddeld € 750 per aansluiting;
- Collectieve verwijdering via een wijkgerichte aanpak kost ordegrottes minder;
- Verondersteld wordt, dat de reserveringen die bij de netbeheerders bestaan voor vervanging worden gebruikt voor verwijderingen;
- De dividenduitkering aan aandeelhouders wordt met 10% verlaagd; dat geld wordt gereserveerd ter dekking van uitsluitend de verwijderingskosten van gasaansluitingen;
- Gedurende dertig jaar betaalt iedereen die een gasaansluiting heeft een vast bedrag per maand extra, dat niet direct naar de netbeheerders gaat, maar in een apart beheerd fonds terecht komt; het **gasverwijderingsbijdragefonds**. Omdat het aantal gasaansluitingen lineair afneemt in die dertig jaar, krijg je in totaal slechts de helft binnen van het bedrag dat je zou ontvangen als iedereen zijn aansluiting zou behouden.
- Vanuit dat fonds krijgen de netbeheerders hun kosten vergoed voor zover die al niet worden gedekt door de opgebouwde reserveringen en ingehouden dividend, en wel:
 - Voor elke aansluiting die collectief/wijkgebonden wordt verwijderd, worden de werkelijke kosten voor 105% vergoed, met een maximum van €675 per aansluiting;

- Voor elke aansluiting die individueel wordt verwijderd worden de kosten voor maximaal 70% van de huidige tarieven vergoed, dus €525

Dat betekent, dat tenminste 75% van de aansluitingen collectief moet worden verwijderd, anders schieten de netbeheerders erbij in en hebben ze hun aandeelhouders wat uit te leggen. Daarmee ontstaat een actieve prikkel richting netbeheerders om collectief/projectmatig te gaan verwijderen.

Het resultaat van bovenstaande uitgangspunten:

- De netbeheerders krijgen een duidelijke prikkel tot efficiënt opereren (lees: collectief verwijderen);
- De vrijvallende gereserveerde bedragen voor vervanging komen ten goede aan verwijdering in plaats van dividend
- Het overschot dat de eerste 15 jaar binnenkomt van de extra maandbijdrage van elke gasgebruiker kan niet verdwijnen naar bijvoorbeeld dividend;
- De laatste overgebleven gasgebruikers worden niet aangeslagen voor alle kosten in die laatste jaren;
- Zowel aandeelhouders, netbeheerders, als alle gasgebruikers dragen hun steentje bij.

Een verfijning zou nog kunnen zijn, dat het extra maandtarief hoog start en in dertig jaar naar nul gaat.

Dan betalen ook de gasverlaters die in de eerste jaren al vertrekken steviger mee dan bij gelijkblijvend tarief, en worden de gasgebruikers die pas aan het eind van het gas kunnen gaan in die laatste jaren minder zwaar belast.

Hoe pakt dat financieel uit?

Enkele achtergrondgegevens, uit de jaarverslagen van de drie grootste netbeheerders (Stedin, Liander, Enexis)

Totaal aantal gasaansluitingen van Stedin, Liander en Enexis samen: 8068192 (ultimo 2019)

De jaarverslagen over 2019 laten het volgende zien:

		winst	dividend	10% afromen
Stedin		87	43	4,3
Liander		257	257	25,7
Exexis		210	105	10,5
Totaal		554	405	40,5

Verondersteld wordt, dat de netbeheerders toch tenminste 40% van de noodzakelijke voorziene vervangingskosten (even voor het gemak gelijk genomen aan het huidige tarief voor individuele verwijdering (€750) hebben gereserveerd.

Eén en ander resulteert dan in onderstaande tabel:

Aantal aansluitingen	8.068.192	
Nodig voor collectief verwijderen(á max €675)	5.446.029.600	
Bestaande reserveringen (40% van aantal x 750)	2.420.457.600	
Afroken dividend (30 jaar; 10%)	1.215.000.000	
	3.635.457.600	
Tekort (=nodig -(reserveringen +dividend))	1.810.572.000	
Rekenbasis (= 1/2 van het aantal aansluitingen)	4.034.096	
Tekort per aansluiting over 30 jaar	449	
Op te brengen in 30 jaar	14,96	per jaar
Per gasverbruiker die nog een aansluiting heeft	1,25	per maand

Conclusie:

We pretenderen niet dat bovenstaande schets de beste oplossing is, maar het biedt zeker aanknopingspunten om de discussie over een evenwichtiger verdeling van kosten te voeren, mede gezien in het licht van het voornemen om in het tweede kwartaal van 2021 een wetsvoorstel ter consultatie aan te bieden, waarin het kader ten aanzien van verwijderingen van (gas)aansluitingen zal worden gepresenteerd.

Daarnaast dwingt het de netbeheerders hun verantwoordelijkheid te nemen om constructief na te denken over een alternatieve, meer efficiënte aanpak in plaats van domweg de kosten af te wentelen op de bestaande gasgebruikers.

Bijlage 2 Overzicht van ondertekenaars

A.J.C. Pijs	Enschede
Chris van Put	Oldeholtpade
Cor Koekkoek	Rhoon
David Ursem	Delft
de Bruin	Sliedrecht
E. de Haan	Amsterdam
Erik van Dongen	Veghel
Erwin Dingenouts	kantoor te Rotterdam
Erwin van den Brink	Huizen
Evert Jaarsma	Wezup
Evert van der Weit	Marum
Ferdy hoogendoorn	Alphen aan den Rijn
Gerrit van Wijhe	Oldebroek
Gerrit Zoet	Kampen
Gertjan Oldenburger	Veendam
Gijs Brouwers	Vlierden
Henk Zegwaard	Sneek
Ivo Witkamp	Hilversum
J. Berk	Leeuwarden
J. Westdijk	Coevorden
Jeffrey van der Laan	Borne
Jim Bär	Maastricht
John Bruil	Zelhem
Jos Hegge	Veldhoven
Kroes	Apeldoorn
Lucas Goldsteen	Harbrinkhoek
Maggie Ge	Tiel
Marcel Huisman	Nieuw-Lekkerland
Martijn Otto	Haarlem
Nico de Gooijer	Neede
P Loosman	Urk
R.A. Wittebol	Grootebroek
Remco van der Kieft	Tiel
Rick Everaerts	Drunen
Rob Broekhuizen	Zwolle
Rob van iersel	Helvoirt
RRM van der Linden	Heesch
Ruben	Amersfoort
S. de Kok	Lewedorp
Ton Reimerink	Goes
W.H.R. Lak	West - Terschelling
Walter Bouterse	Lelystad
Wilfred Maasland	Kelpen Oler